

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/16/2019
Identifikačné číslo spisu: 1011201595
Dátum vydania rozhodnutia: 08.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valášiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1011201595.5

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Moniky Valášikovej PhD. a členov senátu JUDr. Jozef Milučkého a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobkyne: B. Z. W., Ú. U. X, Z., zastúpená: Advokátska kancelária Mgr. Marek Benedik, s.r.o., Rudnayovo nám. 1, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti: 1/ X.. R. V. Z., H., B. XXX/X, I. X., 2/ R.. F. Z., B. XXX/X, I. X., o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného (Krajského stavebného úradu v Bratislave) č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/150/2011-373 zo dňa 25.07.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľky z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave č.k. 2S/150/2011-373 zo dňa 25.07.2018 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011.

2. V odôvodnení krajský súd uviedol, že v prvom rade súd pri prieskume zákonnosti napadnutého rozhodnutia v rozsahu žalobných námietok zameral svoju pozornosť na to, či preskúmané rozhodnutie nie je postihnuté vadou nezákonnosti v dôsledku neurčitosti, nejasnosti a nezrozumiteľnosti výroku rozhodnutia.

3. Podľa názoru krajského súdu je z obidvoch rozhodnutí celkom zrejmé, ako bolo v konečnom dôsledku rozhodnuté, a to i bez prácného porovnávania znenia rozhodnutí správnych orgánov obidvoch stupňov (ako to namietala žalobkyňa). Ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia, odvolací orgán zmenil znenie podmienky č. 1 pre umiestnenie a uskutočnenie stavby v rozsahu úvodného odseku až po časť označenú: „Po prestavbe vzniknú v objekte RD dve bytové jednotky“, a to takým spôsobom, že nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, ako bolo rozhodnuté. Ďalej do záväzných podmienok doplnil podmienku č. 1a, „podľa ktorej sú stavebníci povinní riešiť zábradlie, resp. uskutočniť také opatrenia na terase na 3. NP v časti priláhlej k pozemku parc. č. XXXX/X, k.ú. M. W., aby sa v záujme zachovania pohody bývania zabránilo priamemu výhľadu na tento susedný pozemok.“

4. V súvislosti s námietkou vágnosti tejto časti rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalovaný v tomto bode v podstate vyhovel žalobkyňi, a to v záujme zachovania pohody bývania, pričom samotné riešenie, ktoré zabráni priamemu výhľadu na susedný pozemok, celkom správne ponechal na stavebníkov. Existuje totiž nepochybne viacero riešení, ktoré však závisia výlučne od stavebníkov, resp. ich projektanta. Spôsob, akým stavebníci túto podmienku dizajnovo zabezpečia, je nutné ponechať na ich rozhodnutí, a to bez ingerencie žalobkyne. Samotné splnenie podmienky - vykonanie takých opatrení, ktoré zabráni priamemu výhľadu na susedný pozemok, je predmetom kontroly v kolaudačnom konaní. K námietke žalobkyne ohľadne uvedenia dátumu vypracovania PD v 03/2010 a neskôr v 07/2010 treba uviesť, že postreh žalobkyne v tomto smere je správny, avšak ide celkom zrejme o chybu v písaní, ktorá nepredstavuje neurčitosť a vnútornú rozpornosť napadnutého rozhodnutia. Žalobkyňi nesporne a v podstate každému, kto sa oboznámi s dokumentáciou a napadnutým rozhodnutím, musí byť zrejmé, o akú konkrétnu PD sa jedná bez toho, aby vedel, ktorým dátumom je opatrená. Ako správne uviedli stavebníci, stavba sa navyše realizuje na základe dokumentácie overenej stavebným úradom, resp. žalovaným, takže táto dokumentácia je jednoznačne určená. K námietkam žalobkyne uvedeným v bode I. A. treba dodať, že odvolací orgán môže napadnuté prvostupňové rozhodnutie zmeniť, a to spravidla vtedy, ak bol skutkový základ veci zistený správne, a ak rozsah došetrenia nepresahuje možnosti druhostupňového orgánu. Pri zmene rozhodnutia môže odvolací orgán zmeniť nielen výrokovú časť, ale aj odôvodnenie, prípadne ich časti. Výroková časť napadnutého rozhodnutia je v danom prípade charakteristická svojou jednoduchosťou a prehľadnosťou, takže nie je potrebné prácné porovnávanie výroku napadnutého a prvostupňového rozhodnutia.

5. Pokiaľ ide o uvedený formálny nedostatok rozhodnutia (chybu v písaní), správny súd dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 103/2011, v zmysle ktorého „...je neúčelné a nehospodárne formálne zopakovanie administratívneho konania, ak pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci nepredstavuje reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech a za takýchto okolností platí, že nie každé porušenie procesného predpisu má za následok porušenie práv účastníka konania...“

6. V danom prípade boli relevantné dôvody pre zmenu prvostupňového rozhodnutia, a preto žalovaný ako odvolací orgán postupoval v súlade s § 59 ods. 2 správneho poriadku, keď prvostupňové rozhodnutie vyššie uvedeným spôsobom zmenil.

7. Krajský súd bol názoru, že žalovaný pri posudzovaní stavebného zámeru stavebníkov z hľadiska definície „zmeny dokončenej stavby“ správne vzal do úvahy rozhodujúcu okolnosť, a to, že nadzemná časť pôvodnej stavby rodinného domu typu Okál, je zo škodlivého materiálu - azbestu, t.j. z materiálov, ktoré nezodpovedajú súčasným hygienickým normám, a preto zachovanie nadzemných stavebných konštrukcií a ich zakomponovanie do investičného zámeru nebolo možné ani prípustné. Potreba zachovania časti pôvodných stavebných konštrukcií pritom priamo determinuje osadenie nadzemných stavebných konštrukcií. Žalovaný vzal celkom dôvodne do úvahy aj to, že navrhované riešenie zachováva pôvodný stav umiestnenia nadzemnej časti stavby s výnimkou odstránenia časti stavby na pozemku žalobkyne (problém z minulosti), a preto vychádzal z toho, že s poukazom na špecifickú situáciu vytvorenú v dôsledku závadnosti pôvodných stavebných konštrukcií, pôvodné pôdorysné ohraničenie stavby zostalo zachované. Ak by bolo možné zachovať pôvodné stavebné konštrukcie

stavby (ak by neboli zdravotne závadné), nadstavba pôvodnej stavby v rozsahu, ako vyplýva z PD, by bola z územno-plánovacieho hľadiska prípustná, keďže rešpektuje všetky závažné regulatívy.

8. Stavebníci potvrdili, že už pred samotnou kúpou nehnuteľnosti zisťovali u príslušných orgánov možnosti rekonštrukcie alebo prestavby nehnuteľnosti a odpoveď všetkých dotknutých orgánov bola kladná v takom rozsahu, akú požadovali. I keď bola pôvodná stavba takmer v celosti odstránená, pričom mali zostať len pôvodné základy (žalobkyňa tvrdila, že aj tie boli odstránené, čo dokazovala fotodokumentáciou, avšak táto otázka nemá žiaden vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ale mala byť riešená pri výkone štátneho stavebného dohľadu alebo pri kolaudácii, kde sa posudzuje, či bola stavba zhotovená podľa platnej PD), súd súhlasí s názorom žalovaného, že stavebno-právna legislatíva nedefinuje kritériá alebo číselné ukazovatele, na základe ktorých by sa dalo vyhodnotiť, či v konkrétnom prípade ide o zmenu dokončenej stavby alebo už o novostavbu. V danom prípade ide o stavbu, ktorá je kombináciou stavebných úprav a nadstavby pôvodnej stavby tak, ako je to definované v § 139b ods. 5 písm. a/, c/ stavebného zákona. Zastavaná plocha stavby zodpovedá zastavanej ploche pôvodného objektu s výnimkou odstránenia časti pôvodnej stavby, ktorá bola postavená na cudzom pozemku (žalobkyne).

9. Vzhľadom k uvedenému krajský súd v danom prípade považoval za správny postup žalovaného, keď v konaní, predmetom ktorého bolo posúdenie realizácie predmetnej stavby, upriamil svoju pozornosť k predmetu posúdenia aj z pohľadu zabezpečenia spravodlivej rovnováhy pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov správneho konania, a to tak v prípade stavebníkov ako aj žalobkyne.

10. Zastavaná plocha stavby v danom prípade síce presahuje index 0,20, ktorý je záväzným regulatívom funkčného využitia a priestorového usporiadania platným pre sektor č. 10/14-1 a dosahuje 24,28 %, avšak uviedol, že navrhovaný RD zachováva pôdorysné ohraničenie pôvodnej stavby (postavenej pred prijatím územného plánu zóny predchádzajúcim vlastníkom), a teda zachováva aj pôvodne daný regulatív zastavanosti pozemku, pričom odstránením časti stavby z pozemku žalobkyne došlo k miernemu zníženiu tohto ukazovateľa.

11. K namietaným procesným vadám týkajúcim sa rozhodovania zamestnancom, ktorý mal byť vylúčený pre zaujatosť a neposkytnutie možnosti žalobkyne, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohla vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, krajský súd uviedol, že žalobkyňa síce správne citovala príslušné ustanovenia právnych predpisov, avšak súd sa s jej tvrdením o existencii závažných procesných väd nestotožnil.

12. Zamestnanec správneho orgánu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nepredpojatosti (§9 ods. 1 správneho poriadku).

13. Keďže sa touto námietkou (predpojatosti) zaoberal aj žalovaný v napadnutom rozhodnutí a súd sa s jeho odôvodnením na strane 10 napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu stotožnil a účastníci konania poznajú dôvody rozhodnutia.

14. K námietkam žalobkyne súvisiacich s § 33 ods. 2 správneho poriadku súd opätovne poukázal na správne teoretické východiská žalobkyne, s ktorými sa stotožnil. Konkrétne okolnosti tohto prípadu však celkom zrejme nasvedčujú tomu, že síce došlo k pochybeniu správneho orgánu, avšak určite nejde o takú vadu, ktorá by spôsobila nezákonnosť napadnutého rozhodnutia a potrebu jeho zrušenia. Žalobkyňa totiž v súvislosti s tým, že jej žalovaný bezprostredne pred vydaním rozhodnutia neoznámil, že má možnosť sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia, nebola nijako ukrátená na svojich právach, keďže z obsahu spisu vyplýva, že bola či už prvostupňovým orgánom ako aj žalovaným viackrát upovedomená o doplnení spisového materiálu s možnosťou vyjadriť sa a toto svoje právo aj reálne využívala.

15. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobkyňa vzniesla viackrát námietky či už písomne alebo na ústnom

pojednávani, a to dokonca aj po lehote stanovenej stavebným úradom, ktoré však boli tiež vzaté do úvahy vzhľadom na to, že v upovedomení zo dňa 22.03.2011 neurčil a nepoučil účastníkov, že na neskôr podané námietky nebude prihliadať. Žalovaný opätovne po doplnení dokladov dňa 19.07.2011 upovedomil účastníkov konania o doplnení podkladov pre rozhodnutie s možnosťou nahliadať do spisového materiálu, čo žalobkyňa využila a dňa 11.08.2011 podala písomné vyjadrenie.

16. Podľa názoru krajského súdu nedošlo k porušeniu § 3 ods. 4 a § 32 ods. 1 správneho poriadku, keďže správne orgány vychádzali zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

17. S ohľadom na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Sžo/6/201 zo dňa 27.10.2017, ktorým bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 150/11-260 zo dňa 23.09.2015 zrušený a vrátený na ďalšie konanie, ako primárnu riešil otázku, či predmetná stavba postavená na základe stavebného povolenia č. 8762/57037/2010/URS/Bud-A/30 zo dňa 14.12.2010 na stavbu: Zmena dokončenej stavby - „Rekonštrukcia rodinného domu, Ú. Č.. X, Z.“ zmenené právnym predchodcom žalovaného č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011 mala byť považovaná za novostavbu, ako to vo svojej žalobe tvrdí žalobkyňa.

18. Stavebný zákon platný a účinný v čase rozhodnom pre posúdenie veci (v čase vydania žalobou napadnutých rozhodnutí) definoval „stavbu“ ako stavebnú konštrukciu postavenú stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu. Pevným spojením so zemou sa pritom rozumie aj spojenie pevným základom.

19. Ako vyplýva z administratívneho spisu zmena dokončenej stavby pribratých účastníkov mala byť realizovaná v rozsahu odstránenia nadzemnej časti stavby so zachovaním základov pôvodného rodinného domu mimo časti základov, ktoré sa nachádzali na pozemku žalobkyne. Medzi účastníkmi bolo sporné, či z dôvodu takéhoto rozsahu nedošlo vlastne k postaveniu novej budovy.

20. Krajský súd uviedol, že aj samotné základy po odstránení zvyšných častí spĺňali definíciu stavby podľa § 43 ods. 1 stavebného zákona. Z uvedeného možno dedukovať, že charakter stavby bol zachovaný aj v čase vyvrcholenia odstránenia pôvodných častí stavby. To znamená, že pokiaľ si zachová rekonštruovaná (prerábaná) stavba povahu stavby ako je definovaná príslušným právnym predpisom (stavebný zákon), nebude môcť byť takáto stavebná činnosť charakterizovaná inak ako zmena dokončenej stavby, teda nepôjde o budovanie novostavby.

21. Podľa názoru správneho súdu, možno teda zhrnúť, že nedošlo k zániku pôvodného objektu a k vzniku úplne nového objektu. V danom prípade predmetná stavba v intenciách určených stavebným povolením spĺňala nepretržite kritériá definované pre stavbu, a preto išlo napriek pochybnostiam žalobkyne o zmenu dokončenej stavby a nie o budovanie novostavby.

22. Z administratívneho spisu ako i z písomných podaní účastníkov konania vyplynulo, že rozloha predmetnej rekonštruovanej stavby podľa stavebného povolenia v znení rozhodnutia žalovaného, keďže bola zachovaná pôvodná časť základov, zodpovedá v plnej miere pôvodnému objektu. Výška stavby je tiež súladná s územným plánom zóny. Časť základov a stavby, ktoré sa nachádzali na pozemku žalobkyne, boli v súlade so stavebným povolením odstránené. Bola tiež odstránená nadzemná časť stavby (montovaný dom typu „Okál“), ktorý bol vybudovaný použitím azbestu, materiálu, ktorý nezodpovedá súčasným hygienickým normám. Súd opakuje, že Európska komisia rozhodla o všeobecnom zákaze používania všetkých druhov azbestu z dôvodu jeho preukázanej zdravotnej škodlivosti.

23. Z vyššie uvedeného zhrnutia faktov, podľa názoru krajského súdu, jednoznačne vyplynulo, že postavenie žalobkyne z hľadiska jej právnej sféry sa po vydaní žalobou napadnutých rozhodnutí nezhoršilo, ale práve naopak, zlepšilo. Rozloha novej nadzemnej časti stavby nebola väčšia ako stavba pôvodná, po odstránení časti pôvodnej stavby táto už nezasahovala do pozemku vo vlastníctve žalobkyne a odstránením zdravotne závažných materiálov z pôvodnej stavby došlo i k zlepšeniu

životného prostredia žalobkyne.

24. Pokiaľ ide o žalobkyňou tvrdené prekročenie koeficientu zastavanosti 0,20 platného pre danú zónu, niet pochyb o tom, že stavba po rekonštrukcii neprekračuje svojim zastavaním rozsah pôvodnej stavby.

25. Správny súd vychádzajúc z vyššie uvedených hľadísk dospel k záveru, že žalovaný ako príslušný správny orgán postupoval (vzhlľadom na rámec vymedzených námietok v žalobe) pri vydaní napadnutého rozhodnutia v súlade s príslušnými procesnoprávnymi normami a pri svojom rozhodovaní nevybočil z rámcov správnej úvahy tak, ako je vymedzená vyššie. Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že neexistuje žiaden zo zákonných dôvodov na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, a preto žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

26. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave podala žalobkyňa v postavení sťažovateľky (ďalej len „sťažovateľka“) dňa 14.09.2018 kasačnú sťažnosť podľa ust. § 438 SSP, ktorou sa domáhala, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011 v spojení s rozhodnutím stavebného úradu Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 8762/57037/2010/URS/Bud-A/30 zo dňa 14.12.2010 zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia.

27. V dôvodoch kasačnej sťažnosti uviedla, že s dôvodmi rozsudku krajského súdu sa nemožno stotožniť, pretože sú vnútorne nekonzistentné, postrádajúce vecný základ a v konečnom dôsledku svojvoľné a arbitrárne. Navyše je rozsudok súdu nepreskúmateľný, pretože sa súd opomenul vysporiadať so všetkými námietkami sťažovateľa. Súd nerešpektoval záväzný právny názor Najvyššieho súdu SR.

28. Sťažovateľka tvrdila, že boli odstránené kompletne základy pôvodnej stavby (základová doska a dokonca aj základové pásy, ktoré mali byť zachované). Z pôvodnej stavby nezostalo nič, pričom už od počiatku bolo zrejmé, že to tak musí byť a bude, ako sťažovateľka od počiatku argumentovala. Bola teda splnená podmienka, že došlo k výmene (zbúraníu a novopostaveníu) všetkých stavebných konštrukcií.

29. Podľa jej názoru, aj keby došlo k tomu, že súčasťou novej stavby sú pôvodné základové pásy, čo sa nestalo, aj tak by platilo, že došlo k výmene všetkých stavebných konštrukcií. Aj keby pôvodné základové pásy boli súčasťou novej stavby, nakoľko sa nachádzajú mimo kontaktu so zemou, je zrejmé, že už neplnia a ani nemôžu plniť pôvodnú funkciu. Ich funkciu prevzala úplne nová stavebná konštrukcia.

30. Tvrdenie súdu, že samotné základy (presnejšie základové pásy) spĺňali definíciu stavby a boli zachované aj v čase vyvrcholenia odstránenia pôvodných častí, podľa sťažovateľky, nie je pravdivé. V danom prípade došlo k úplnému odstráneniu základov pôvodnej stavby.

31. Spoločným logickým menovateľom nadstavby, prístavby a stavebných úprav je to, že základné prvky pôvodnej stavby, zostávajú zachované v zásade pôvodnom rozsahu. V prípade nadstavby základy, obvodové múry a k zmene dochádza len v časti, ktorá sa rozširuje. V prípade stavebných úprav zostávajú zachované základy, obvodové múry a aj výškové ohraničenie (strecha).

32. Stavebnú činnosť, ktorú nie je možné subsumovať pod § 139a ods. 5 stavebného zákona, nie je možné považovať za zmenu dokončenej stavby, ale za stavbu novú.

33. Z uvedeného je zrejmé, že súd zákon aplikoval opätovne úplne svojvoľne a nezmyselne, resp. ho neaplikoval vôbec.

34. Je zrejmé, že odôvodnenie rozsudku nie je koherentné, a teda presvedčivé, t.j. také, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís súd dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (nález Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 243/07).

35. Podľa sťažovateľky sa krajský súd:

- opätovne vôbec neriadil záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu SR
- a len zopakoval odôvodnenie, ktoré už raz Najvyšší súd SR posúdil ako nedostatočné;
- vôbec nezaoberal podstatou námietok žalobcu;
- odôvodnenie založil z hľadiska podstaty na irelevantných skutočnostiach.

36. Súd založil zamietnutie žaloby na tvrdení, že postavenie sťažovateľky sa z hľadiska jej právnej sféry po vydaní napadnutých rozhodnutí nezhoršilo, ale naopak, zlepšilo. Toto tvrdenie je jednak irelevantné (aj keby bolo pravdivé, čo nie je) a jednak v absolútnom rozpore s obsahom administratívneho spisu.

37. Skúmanie a preukazovanie dôsledkov rozhodnutia vo vzťahu k právam, ktorých ochrany sa sťažovateľka domáhala, je úplne irelevantné. Jediné relevantné je to, či napadnuté rozhodnutie trpí vadami podľa § 191 ods. 1 SSP, teda či je alebo nie je nezákonné. Sťažovateľka zdôraznila, že sa vo všeobecnosti nemusí domáhať ochrany subjektívnych práv, môže sa domáhať len ochrany právom chránených záujmov. A potom už vôbec neprichádza do úvahy, aby preukazoval nejaký negatívny zásah do svojich subjektívnych práv alebo ich porušenie.

38. Podľa názoru sťažovateľky, krajský súd neodpovedal na námietku sťažovateľky. Nejde o to, či stavba neprekračuje zastavením rozsah pôvodnej stavby, ale o to, že stavba (všetky stavebné objekty), ktorá bola povolená, svojím rozsahom zastavenosti porušuje záväzný regulatív, ktoré porušenie je (bolo) dôvodom na zamietnutie návrhu stavebníkov.

39. Rovnako je irelevantné, podľa názoru sťažovateľky, aj tvrdenie súdu, že uvedená situácia (teda porušenie záväzného regulatívu) neprivedilo sťažovateľke žiadnu ujmu, jej právne postavenie sa nezhoršilo, nebolo porušené jej právo ako vlastníčky susednej nehnuteľnosti. Skúmanie a preukazovanie dôsledkov rozhodnutia vo vzťahu k právam, ktorých ochrany sa sťažovateľka domáhala, je úplne irelevantné. Jediné relevantné je to, či napadnuté rozhodnutie trpí vadami podľa § 191 ods. 1 SSP, teda či je alebo nie je nezákonné.

40. Tvrdenie krajského súdu, že na úspech pred správny súdom sa vyžaduje, aby napadnutým rozhodnutím alebo opatrením bola dotknutá právna sféra sťažovateľky, t.j. keď sa jednostranný úkon správneho orgánu vzťahujúci sa ku konkrétnej veci a konkrétnym adresátom závažne a autoritatívne dotýka ich právnej sféry, nemá oporu v SSP. Toto tvrdenie je svojvoľné a arbitrárne.

41. V nadväznosti na vyššie uvedené, ak Najvyšší súd SR v poradí druhý rozsudok krajského súdu zrušil pre absenciu dostatočného odôvodnenia (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP), pričom krajský súd v napadnutom rozsudku len inými slovami zopakoval vysporiadanie sa s niektorými námietkami sťažovateľky, čo už Najvyšší súd SR posúdil ako nedostatočné odôvodnenie a navyše krajský súd na zvyšné námietky nereagoval vôbec, aj napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený a je potrebné ho zrušiť, resp. zmeniť.

42. Nedostatok riadneho odôvodnenia je objektívnou prekážkou na to, aby strana mohla účinne uplatniť opravné prostriedky (okrem iného). Procesným právom strany je jednak právo poznať dôvody, na ktorých je rozhodnutie založené, a jednak tieto následne spochybníť v opravnom prostriedku.

43. Z uvedených dôvodov je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný a súčasne došlo aj k vade podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

44. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 13.02.2019, ktorý uviedol, že

napadnuté rozhodnutie č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011 bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci, správnej úvahy a v súlade so zákonom.

45. Z uvedeného dôvodu sa nestotožňuje s dôvodmi podanej kasačnej sťažnosti a navrhuje, aby ju najvyšší súd zamietol.

46. Ku kasačnej sťažnosti podali vyjadrenie pribratí účastníci konania, X.. R.. V. Z., H. a R.. F. Z., ktorí uviedli, že predmetná stavba je dokončená a má kolaudačné konanie. Preto nechápu účel, z akého dôvodu by malo byť rozhodnutie zrušené.

47. V ostatnom sa pridriavajú svojich doterajších vyjadrení, ktoré v predmetnom konaní písomne, resp. ústne, pred súdom už urobili.

III.

Konanie na kasačnom súde

48. Najvyšší súd SR ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal rozsudok krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 449 ods. 1 SSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 445 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s ust. § 452 ods. 1 SSP.

49. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/150/2011-373 zo dňa 25.07.2018. Predmetným rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu sťažovateľky, ktorou sa táto domáhala preskúmania a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného (predtým Krajský stavebný úrad Bratislava) č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011.

50. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobou podanou na Krajský súd v Bratislave dňa 26.09.2011 sa sťažovateľka domáhala preskúmania zákonnosti a postupu rozhodnutia Krajského stavebného úradu v Bratislave č. A-2011/1185-DLD zo dňa 05.09.2011, ktorým právny predchodca žalovaného ako odvolací orgán rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti rozhodnutiu stavebného úradu Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 8762/57037/2010/URS/Bud-A/30 zo dňa 14.12.2010 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku tak, že zmenil prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu vo výrokovej časti tak, že zmenil znenie podmienky č. 1 pre umiestnenie a uskutočnenie stavby, do záväzných podmienok doplnil podmienku č. 1a, podmienku č. 6 doplnil o ďalšiu vetu a v celom rozsahu zmenil časť výroku týkajúcu sa rozhodnutia o námietkach účastníkov konania.

51. Zároveň uviedol, že napadnuté rozhodnutie je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia stavebného úradu. Stavebný úrad rozhodnutím zo dňa 14.12.2010 povolil stavebníkom X.. R.. V. Z., H. s manželkou, R.. F. Z., stavbu „Zmena dokončenej stavby - rekonštrukcia rodinného domu Ú. Č.. X, Z., nehnuteľnosť súpisné č. XXXX, na pozemku parc. č. XXXX/X, XXXX/XX a XXXX/XX, v k.ú. M. W., podľa projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. arch. W., v 03/2010.“

52. O žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/150/2011-171 zo dňa 05.06.2013 tak, že žaloba bola zamietnutá. Na odvolanie sťažovateľky Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, uznesením sp.zn. 2Sžp/29/2013 zo dňa 18.03.2015 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd vytkol krajskému súdu nedostatočné odôvodnenie a dôsledné vysporiadanie sa s námietkami sťažovateľky.

53. Následne Krajský súd v Bratislave vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 2S/150/2011-260 zo dňa 23.09.2015 tak, že žalobu opätovne zamietol. Po odvolaní sťažovateľky najvyšší súd uznesením sp.zn. 6Sžo/6/2016 zo dňa 27.10.2017 rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie

konanie. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR vyplýva, že opakovane vytkol krajskému súdu nedostatočné odôvodnenie, pričom podľa právneho názoru najvyššieho súdu sa krajský súd nedostatočne zaoberal otázkou, či skutkové okolnosti prípadu zodpovedajú relevantnej právnej úprave vzťahujúcej sa na prejednávajúcu vec a či by išlo o porušenie práv sťažovateľky, ak by bola predmetná zmena dokončenej stavby posúdená ako novostavba.

54. Krajský súd v Bratislave vec opätovne prejednal a rozsudkom č.k. 2S/150/2011-373 zo dňa 25.07.2018 žalobu opätovne zamietol. Tento rozsudok je predmetom kasačnej sťažnosti.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

55. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

56. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, 2 SSP).

57. Správne súde v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

58. Úlohou správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

59. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

60. Podľa ust. § 39a ods. 1 stavebného zákona rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby, určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia.

61. Podľa ods. 4 cit. ustanovenia stavebný úrad spojí územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním pri jednoduchej stavbe alebo jej prístavbe a nadstavbe, ak sú podmienky umiestnenia jednoznačné, vzhľadom na pomery v území; pri ostatných stavbách tak urobí za predpokladu, že podmienky na ich umiestnenie vyplývajú z územného plánu zóny.

62. Podľa ust. § 139b ods. 5 stavebného zákona zmenami dokončených stavieb sú:

- a) nadstavby, ktorými sa stavby zvyšujú,
- b) prístavby, ktorými sa stavby pôdorysne rozširujú a ktoré sú navzájom prevádzkovo spojené s doterajšou stavbou,
- c) stavebné úpravy, pri ktorých sa zachováva vonkajšie pôdorysné aj výškové ohraničenie stavby.

63. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave. Potom ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku preskúmaného rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

64. S poukazom na uvedené má za to, že rozsudok krajského súdu je vecne správny, a preto podľa ust. § 461 kasačnú sťažnosť zamietol.

65. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, vo vzťahu k jednotlivým sťažnostným bodom, Najvyšší súd SR uvádza, že predmetom kasačného konania boli námietky sťažovateľky, totožné, ktoré táto už uviedla tak v administratívnom, ako aj v súdnom konaní.

66. Je nepochybné, že Najvyšší súd SR svojimi uzneseniami zo dňa 18.03.2015, sp.zn. 2Sžp/29/2013, ako aj zo dňa 27.10.2017, sp.zn. 6Sžo/6/2016, rozsudky Krajského súdu v Bratislave zrušil ako nedostatočne odôvodnené. Vecou sa preto krajský súd zaoberal opakovane a s námietkami sťažovateľky sa dostatočne vysporiadal.

67. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.07.2018, č.k. 2S/150/2011-373, ktorý je predmetom kasačného konania, kasačný súd vyhodnotil ako vecne správny.

68. Kasačný súd konštatoval, že kasačná sťažnosť sťažovateľky neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Krajský súd sa vo svojom rozsudku riadne so všetkými námietkami sťažovateľky zaoberal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorej riešenie by zostalo na kasačnom súde.

69. V prejednávanej veci je nesporné, že Krajský stavebný úrad v Bratislave (právny predchodca žalovaného) po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia, po doplnení konania o ďalšie podklady dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre povolenie stavby a za týmto účelom zmenil príslušnú časť výroku prvostupňového rozhodnutia.

70. Je nepochybné, že stavebníci podali žiadosť o vydanie stavebného povolenia dňa 30.08.2010. Žiadosť doložili projektovou dokumentáciou, vypracovanou Ateliérom SPACIO, so sídlom Pražská 33, Bratislava, Ing. arch. Martin Németh a dokladmi potrebnými k vydaniu rozhodnutia. Súčasťou spisu je aj stanovisko Mestskej časti Bratislava - Staré Mesto č. 5214/2010/213984/URS/Klo-St zo dňa 31.05.2010 k spojenému územnému a stavebnému konaniu, v ktorom stavebný úrad konštatoval, že stavbu možno prejednať v spojenom územnom a stavebnom konaní.

71. Nakoľko stavebný úrad vyhodnotil podanú žiadosť ako úplnú, dňa 04.10.2010 podľa ust. § 36 a § 61 stavebného zákona oznámil známym účastníkom konania a dotknutým osobám začatie spojeného územného a stavebného konania a nariadil vo veci ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním.

72. Sťažovateľka v administratívnom konaní vznášala námietky písomne ako aj na ústnom pojednávaní prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu. Týmto sa stavebný úrad riadne zaoberal. Nemožno preto hovoriť o porušení procesných práv účastníka konania.

73. Na základe výsledkov uskutočneného konania vydal stavebný úrad dňa 14.12.2010 stavebné povolenie, v ktorom rozhodol aj o námietkach účastníkov konania (sťažovateľky).

74. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté preskúmaným rozhodnutím žalovaného zo dňa 05.09.2011.

75. Zo spisu je nesporné, že projektová dokumentácia, ktorá bola súčasťou postúpeného spisového materiálu rieši zmenu dokončenej stavby - rekonštrukciu existujúceho objektu rodinného domu, ktorý bol tvorený z trojpodlažného podpivničného domu typu „Okál“, dvojpodlažnej prístavby typu „Okál“ a jednopodlažnej garáže. Zmena dokončenej stavby spočívala v odstránení časti stavby umiestnenej na cudzom pozemku, parc. č. XXXX/XX, výmera 5 m² a tiež s tým spojenou nadstavbou a stavebných úpravách existujúceho objektu na pozemku, parc. č. XXXX/XX a XXXX/X.

76. Navrhovaný rodinný dom mal mať po prestavbe jednopodzemné podlažie, dve nadzemné podlažia a jedno ustúpené podlažie. Po odstránení presahujúcej časti rodinného domu bude novovybudovaná obvodová stena osadená od spoločnej hranice s pozemkom parc. č. XXXX/X minimálne 0,18 m. Stavebné povolenie nepočítalo so zväčšením existujúcej zastavanej plochy a zastrešenie rodinného domu malo byť riešené rovnou strechou.

77. Z uvedeného je nesporné, že navrhovaná stavba bola povolená ako zmena dokončenej stavby.

78. Keďže súčasťou odvolania bol znalecký posudok pôvodnej stavby navrhovanej na prestavbu spolu s nákrešom jednotlivých podlaží, podľa ktorého sa v pôvodnej stavbe nenachádzal suterén, v dôsledku čoho vznikol rozpor s predloženou projektovou dokumentáciou overenou stavebným úradom, Krajský stavebný úrad v Bratislave uskutočnil dňa 03.04.2011 na mieste stavby miestne zisťovanie, za účelom overenia si skutkového stavu stavby konfrontáciou s predloženou projektovou dokumentáciou. Odvolací orgán zistil, že pôvodný objekt nemá suterén, v rámci prvého nadzemného podlažia je iba vyhlbený priestor pre osadenie kotla, v dôsledku čoho výkres č. PS-01 nezodpovedal skutočnosti. Dané zistenie malo za následok, že navrhované zadanie stavby, ktoré nevyhnutne rátať s existujúcim suterénom, sa stalo nereálnym.

79. V nadväznosti na toto zistenie, stavebníci dňa 14.03.2011 predložili odvolaciemu orgánu zmenenú projektovú dokumentáciu, v ktorej zmenili zakladanie stavby a rozsah zachovaných pôvodných stavebných konštrukcií. Na základe doplnených dokladov pre rozhodnutie, Krajský stavebný úrad upovedomil účastníkov konania o zmene projektovej dokumentácie a poskytol im možnosť vyjadriť sa v lehote 10 pracovných dní k doplneným podkladom pre rozhodnutie. Túto možnosť splnomocnený zástupca sťažovateľky využil.

80. Na základe ním uplatnených námietok stavebníci doplnili požadované podklady.

81. V nadväznosti na doplnenie dokladov stavebný úrad opakovane upovedomil účastníkov konania o doplnení týchto podkladov s možnosťou nahliadnuť do spisového materiálu.

82. Pokiaľ ide o posúdenie navrhovanej stavby v jej výslednej podobe, z územnoplánovacieho hľadiska, stavebný úrad predložený návrh posúdil z hľadiska jeho súladu s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, východiskovým podkladom pre posúdenie návrhu bol územný plán zóny „Kráľovské územie - Bôrik“. Stavba je súčasťou sektoru 10/14-1. Stavebný úrad dospel k záveru, že navrhovaný stavebný zámer rešpektuje všetky záväzné regulatívy, a to aj s prihliadnutím na jestvujúcu stavbu, založený skutkový stav, ktorý s výnimkou odstránenia stavby z cudzieho pozemku zostane zachovaný.

83. Stavba, ktorá má vzniknúť po prestavbe bude mať jedno podzemné podlažie, dve nadzemné podlažia a jedno ustúpené podlažie, ktoré bude spĺňať parametre rodinného domu s dvomi bytovými jednotkami.

84. Z obsahu rozhodnutia je zrejmé, že stavebný úrad riešil aj odstupové vzdialenosti podľa ust. § 6 vyhlášky č. 532/2002 Z.z., ako aj otázku svetlotechniky.

85. V danom prípade sa Krajský súd v Bratislave po preskúmaní administratívneho spisu stotožnil v celom rozsahu so závermi stavebného úradu a síce, že v danom prípade boli splnené podmienky pre povolenie stavby v spojenom konaní, že prvostupňový stavebný úrad zabezpečil stanoviská dotknutých orgánov v spojení s odvolacím orgánom, sa podmienkami na umiestnenie a uskutočnenie stavby

zabezpečilo dodržanie všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a ochrana práv ako aj právom chránených záujmov účastníkov konania, sústredili sa aj na posúdenie návrhu z hľadiska podmienok stanovených v ust. § 39 a § 62 stavebného zákona. Predloženú projektovú dokumentáciu preskúmali a z hľadiska zabezpečenia záujmov, ktoré chránia dotknuté orgány podľa osobitných predpisov a konštatovali, že odvolací orgán preskúmal podklady konania a zistil, že predmetná stavba spĺňa kritériá všeobecných požiadaviek na výstavbu, podmienky z hľadiska hygienického, požiarneho, bezpečnostného, dopravného a ochrany prírody, o čom svedčia aj súhlasné stanoviská dotknutých orgánov.

86. Podmienky vyplývajúce z vyjadrení dotknutých orgánov boli určené ako záväzné podmienky umiestnenia a realizácie stavby, ktorých splnenie stavebný úrad preskúmal v kolaudačnom konaní, konštatoval ich splnenie, keďže v súčasnom období je stavba skolaudovaná.

87. Kasačný súd konštatoval, že vychádzajúc z pripojeného spisového materiálu, osobitne z projektovej dokumentácie, pripojených posudkov, je zrejmé, že správne orgány sa dostatočne, v súlade so zákonom, vysporiadali so všetkými námietkami, ktoré odvolateľka (sťažovateľka) uvádzala v administratívnom konaní a táto v tomto smere neuvádza žiadne nové skutočnosti ani v kasačnej sťažnosti, s ktorými by sa žalovaný, či krajský súd už neboli zaoberali a náležite odôvodnili.

88. Z obsahu spisového materiálu je podľa názoru kasačného súdu skôr zrejmé, že v preskúmvanej veci viac ako o námietky v zmysle ust. § 127 OZ, či stavebnotechnický problém, ide o medziľudské vzťahy dvoch susedov.

89. Najvyšší súd SR konštatoval, že námietky sťažovateľky vznesené v kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, neobsahujú žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa už krajský súd nebol podrobne vysporiadal a ktorými by sťažovateľka preukázala konkrétne porušenie, resp. ohrozenie svojich subjektívnych práv alebo preukázala, že neboli splnené zákonné podmienky pre uvedený postup stavebných orgánov, resp. že by stavebné orgány v konaní a pri vykonávaní a hodnotení dôkazov porušili ustanovenia správneho poriadku, či stavebného zákona.

90. Nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom krajského súdu a jeho neprijateľnosť pre ňu nie je v danej veci právne relevantnou námietkou, ktorá by mohla niečo zmeniť na skutkových zisteniach a právnych záveroch krajského súdu.

91. Keďže podľa názoru najvyššieho súdu, krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby sťažovateľkou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nerozhodol svojvoľne ani protizákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenu napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné, zrozumiteľné a vyčerpávajúce, nezistil žiadny rozpor so stavebným zákonom a vykonávacími predpismi k tomuto zákonu, kasačnú sťažnosť zamietol.

92. O trovách súdneho konania rozhodol Najvyšší súd SR s prihliadnutím na ust. § 170 SSP v spojení s § 467 ods. 1 a § 167 ods. 1, § 175 ods. 1 tak, že neúspešnej sťažovateľke nárok na náhradu trov konania nepriznal, rovnako ako ani ostatným účastníkom, ktorým nevznikli (§ 168 SSP).

93. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.